

1. Referentie

Referentie	Van Gorp, J. (2004). Kinderen en jongeren op tv. <i>Tijdschrift voor communicatiewetenschap</i> , 32, (3), 240-257.
Taal	Nederlands
ISSN	1384-6930
Publicatievorm	Tijdschriftartikel

2. Abstract

Dit onderzoek gaat in op de kwantitatieve aanwezigheid van kinderen en jongeren in televisieprogramma's op Vlaamse zenders. Er wordt nagegaan of er sprake is van ondervertegenwoordiging, zoals in Angelsaksische landen. De vergelijking tussen de algemene zenders TV1, VTM, Ka2 en VT4 enerzijds en de jeugdzender Ketnet anderzijds, staat daarbij centraal.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Media
trefwoord(en)	Participatie, televisie, diversiteit

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	/
Onderzoeker(s)	Jeremi van Gorp Faculteit politieke en sociale wetenschappen, departement sociologie Universiteit Antwerpen Gebouw M (De Meerminne) Sint-Jacobstraat 2 2000 Antwerpen Tel: 03/275.53.62 Fax: 03/275.57.98

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Zijn kinderen en jongeren ondervertegenwoordigd op de Vlaamse zenders? Is er een verschil in vertegenwoordiging van kinderen en jongeren tussen de algemene Vlaamse televisiezenders en Ketnet? Verschilt de vertegenwoordiging van kinderen en jongeren naar geslacht, leeftijd en/of etniciteit? Is er een verschil in vertegenwoordiging van kinderen en jongeren tussen het kinderblok (voor 19 uur) en het avondblok (na 19 uur)?
Hypothesen	Kinderen en jongeren zijn in verhouding tot hun aandeel in de bevolking ondervertegenwoordigd in Vlaamse televisieprogramma's. Er is een verschil in vertegenwoordiging van kinderen en jongeren tussen de algemene zenders en Ketnet. Er is een verschil in vertegenwoordiging van kinderen en jongeren naar geslacht, leeftijd en etniciteit. Er is een verschil in vertegenwoordiging van kinderen en jongeren tussen kinderblok (voor 19 uur) en avondblok (na 19 uur).

6. Methode

Onderzoeks-methode	Gedurende 9 weken werden televisieprogramma's opgenomen; alternerend de ene week wel en de andere week niet. De opnames vonden plaats op verschillende tijdstippen in tijdsblokken van 4 uur, rekening houdend met wanneer de zenders meestal uitzenden. In totaal leverde dit 140 uur televisie op. Een aantal programmatypes werd echter niet onderzocht (vb. nieuwsuitzendingen, reclame, natuurdocumentaires,...) waardoor uiteindelijk nog 72 uur 18 min 49 sec te onderzoeken opnames overbleven. Het betrof vooral films, soaps en andere reeksen, reportagemagazines, praat- en spelprogramma's en documentaires. De kinderen en jongeren die als personage voorkwamen, werden geteld door het turven van elke verschijning van het personage in een scène. De getelde aantallen werden genuanceerd door rekening te houden met de duur van de scène waarin de personageverschijning plaatsvond. Van de kinderen en jongeren werd ook het geslacht, de leeftijd, de etniciteit en de context van de personageverschijning (als decor of met functionele inbreng) genoteerd.
Onderzochte groep	Kinderen en jongeren als personage op de Vlaamse zenders TV1, VTM, Ka2, VT4 en op Ketnet.
Bereik	Regionaal (Vlaanderen)

7. Resultaten

Vertegenwoordiging op algemene zenders versus Ketnet	De vertegenwoordiging van kinderen en jongeren is duidelijk groter op Ketnet dan op de algemene zenders. Op Ketnet kwamen kinderen of jongeren in 48 % van de zendtijd voor. Dit is bij de algemene zenders slechts 17 %. Ook het aantal minderjarige personages verschilt. Slechts 1 op 10 van de personages op algemene zenders is minderjarig ten opzichte van meer dan 1 op 3 bij Ketnet.
Vertegenwoordigingsverschillen in geslacht, leeftijd en etniciteit	Qua leeftijd is de categorie 'jongere' (13 tot 16 jaar) veel sterker vertegenwoordigd dan zowel de kinderen als de adolescenten. Kinderen hebben trouwens vaak geen functionele inbreng in de programma's; ze worden eerder als decor gebruikt. Er is een duidelijk overwicht van jongens ten opzichte van meisjes op algemene zenders en van meisjes ten opzichte van jongens op Ketnet. Dit verschil is vooral merkbaar bij de jongeren en wat minder bij de kinderen. Daar waar meisjes op de algemene zenders vaker als decor dienen dan jongens, geldt bij Ketnet het tegenovergestelde. Niet-westerse personages komen relatief beschouwd nog minder voor op Ketnet dan op de algemene zenders en dit voor alle leeftijdscategorieën. Ze krijgen vaak ook geen functionele inbreng in de programma's.
Vertegenwoordigingsverschillen tussen kinder- en avondblok	Hier worden enkel de algemene zenders in beschouwing genomen wegens de beperkte zendtijd van Ketnet na 19 uur. Op de algemene zenders komen tijdens het kinderblok meer en langduriger minderjarigen in beeld dan tijdens het avondblok en ze hebben vaker een functionele inbreng. Terwijl in het kinderblok de adolescenten van alle minderjarigen het meest aanwezig zijn, zijn dat tijdens het avondblok de kinderen. In het kinderblok zijn 2 keer meer jongens te zien dan meisjes; een verschil dat slinkt na 19 uur. Het overwicht van westerse personages is eveneens minder groot tijdens het avondblok.

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

/